

۸۰

۱۲۷

۲۱

مِلَكُ الْأَنْتِينَ

قیمت ۱۲ پیکان

۲۵ آودوست

Цѣна 12 к.

С.ШАИХ

حیات جادوی بِرْ نَفْسِ دِمْ پَخْلَهْ دَگَنْ

ملا نصرالدین اداره سی
نقليس وارانسوفسکي کوچهده نومره ۱۵۷

Тифлъсъ. Воронцовская улица № 47
РЕДАКЦІЯ ЖУРНАЛА

اداره يه گوندرين مكتوب و مقاله لر احیق
ترک دیلنده یازیلمش او لماسالار ، چاپ او لو نیجا قلا ر .
آدریس د گیشمک حق ۷ عدد ۷ پکلک مارقه در

۲۵ آوغوست ۱۹۰۶

هـ، هفتہ نشر اولنور

١٣٢٤ رجب ١٧

آتا نصیحته

بسدر ای اوغول بوش یره بوعلمه چالیشما،
قانڭ تلە ئۆلدى .

گوندوز گىچە سەي ايليون درسە آلىشما
جانڭ تلە ئۆلدى

بو شهرده چۇخدر گورورم علم او خويان لار
اونلار نەتاپو بىر

ديوانه دىيلر مالىنى بويولىدە قويان لر
گويَا كە ياتوبىل .

چوقدىر ضررى آدم ايچون علم او خوماڭ
سن ساي و دىيوم من

اول بو كە مكتىبە اولور تلىخ دىماغ ئەك
اي دىيدە روشن .

برده گۈزىيون نورى گىدوب كور او له جىسىن
جانىگىدە ساع او لاما ز

رنگون سارالوب آخرى رېنجور او له جىسىن
باغرىيگىدە ياغ او لمز .

آخرده توافق او لمىوب اون و ئۆرسەتە گىتىدەك
قورتاردىڭ او زىگە

انصافلە سوپەلە بوايشى ياخشىمى ايتدىيڭ ؟
بردور بوسوزو گىدە :

سنه ديه جکسن ساسام ياه که دمورقات
ليلم نیجه ديرسيز
حلقث ايونى يخدي چي خوب بس نیچه بذات
آخ آخ آيین سيز !
هر بر گده بر آز او خويوب آدم اولوبدر
زاقونى بگنمز
چوبان چولوق او غلى بنايله باهم اولوبدر.
هامونى بگنمز ! ! !
گاهى شاها بـ رطعـه وورار کـاه وزـيره
باـخ باـخ سـنى تـاري ! ! !
گاهى او حـاقـا شـكـ اـيلـر گـامـه يـره

دونن گیجه حمامه گیدوب تنویر استعمال
ایدوب اوئی واجی یاندوروب بنا حامچی
بازلوم علی نامون قولاغنی بازارده ستونه
میخ لادیل . . جاندارمالر و قسیونلر و
لولين مامور جنابلری هان تنویری ملاحظه
بیورماعه گیدوبلر گورهک نه اولادجاق .
مشهد - مجلس شورایه سیچلین وجود
محترم اشقادا يازیلان وجودلر دور که
عبارةت ۱۲ نفردن : جناب چاروب السلطان،
جناب یاه کان الدوّله ، جناب لولين الملک ،
جناب نردوان السلطنه ، جناب فاشوق الملک ،
روحانی لردن : جناب فیلیون العلما ، جناب
استول العلما ، جناب سوهان العلما ، جناب
شلوار لذا کرین ، جناب لحاف الدا کرین ،
جناب نقاش الدا کرین . رعیت دن: جناب دسمال-
الرؤیاء جناب عرقچین التجار ، جناب تنویر-
التجار ، و بونلهده صدر مجلس سیچلوب
جناب شعلهور خطاب و منورالنصاب آقای
آقر راحت الچراغ (که مشهد حمامینون اورطا
سنده بلته و پیلن یانار)
طهران - یوز آلتمش تفر جوان
نیزه نیزه خوش خط دانا مقابا

طهران - یوز آلتمنش نقر جوان خوش صورت و خوش خط و دانا وقابل خدمت دولت عریضه ویردیار و خدمته کرمک ایستیورلر جناب صدارت اعظم عریضه لرینی قبول ایله‌دی جواب بر هفته‌دن صورایه وعده ویریلدی (تاجه کند همت والای او.)

تلقراف خبر لمرک

ملا نصرالدین کشیده می‌باشد آباد خبر نکارندن سبزوار - والا جاه صابون الملک
دوشان شکاریند آت چایاندا آتدن دوشدی بیلی بورخولدی ، قولنج اولدی ، فی الفور
تریاک ایستدی ، تریاک تاپولهادی ، جانی چیخدی. عشق آباده خبر کلوب فیرشیل بر
معالجه ایچون گیکوب گوردیلر که چو خدان تشریف آپاروب .

عشق آباد - تامانسکی کوچه ده میلانسکی
کاروانسراسی و آتا کشی کاروانسراسنده کار-
وانسرالرئه هر ایک سنگ صاغ طرفنده واقع
اولان قهوه خانه لرون قباغنده یتمش اوچ
کورد مسلمان او توروب بورکلرینون ایچندن
و لباسلریندن بر ساعت عرضنده اوچ مین
یدی یوز اون سکن دانه مردانه بت و
دورت مین بر یوز آلتی دانه ضعیفانه بت
قل نامه یتوروبلر، بو گابانا بازارلر کساد اولوب
چونکه ناحق قانلار توکلیر

نابور - پی قیمت لئیر اونه گوره که
لوندونه و پاریزه و پطریوغه و نویورغه
چوخ آپاریلر محض که یورو پا جماعتینون
دابانلارئیک چاتداقنه لازم او لور .

مشهد - جناب وزیر امور داخله نون فرمانیله بر مجلس شورا قرار و ترتیب ویریلادی محض ییش رفت ملت و دولت و رعیت باره سنده گفتگو اول اجاق .

قوچان - جناب حکمران تمام گورستان

ایکمچی ده بودرکه سن ناحق یره خیال ایدیرسن
که بزیم اوغلانلار و قرلار اوخومورلار .
قوناقم حرصلوب ترددوردى آیاقه، دیدیم —
یاواش ، هیچ حرصلنه : اوکه اوغلان
اوشاقلاریمزردی — اولار اون سکنر یاشنه کمی
اوخویورلار : الف زیر ا بزن اب
ج زبرجه

رفیق سوزومی کسوب دیدی : چوخ
عجب ، بونی اوغلان اوشاقلاری اوخویور ،
بهسن دیدگ که قرلارده اوخویورلار . تر
جواب ویردیم : البته قرلارده اوخویورلار ،
قرلارگده اوچ دوردی بریره جمع اولانده
بریگوتورر قوالی ، بری دوشور اویناماغه ،
و قالانلاری ده چیپک توتوب اوخویورلار :
” بوگیجه یمشم بردانه قارپز ”

بالام ای ، بالام ای ، بالام ای ”

” ملا نصرالدین ”

ولادیقفار

آی ملا عمو ، سن اolasان زنوزون
اویوخلی پری ، هیچ ایشدو سکنر که دیهار
» من بوایشه مات قالمشام « ایندی آخر من
بوایشه مات قالمشام . بوکه بزیم بو آدی آنادیلی
اویزی هیچ کیمون دیلی غز تلمز هی یازورلار
که مثلا نهنه خانم اوغلی تکذبانگ کلستان قزی
سلیمانگ ایولرینه بردسته سلاحی بدافکارلر
کروب برینون تومان باغی بربینون ده
چار قلارینی دارتوب آلوب کیتیدیلر و
اونون صباحی ایران فعله‌سی شاه چراغ قلی
عیدالعشاق وکیل اوغلنی ۳ قپک حمال حقنون
اوستنده وورا وورا اولدوردیلر ، آجیقلاری
سونمیوب مقتولون قین آتسنون بیسی اوغلی
نون دایسی نومنون خالاسی قونشی سندیه
اولدورمه کون شوراسین ایدوللر . بولار اوچون
تدمیرلر اتخاذ اولونوب ، تدمیرلر اتخاذ
اولونور ، اتخاذ اولاجاق ، اتخاذ ایتمک ایسترلر ،
بس هانی ؟ قیامتده ؟

سن الله منی باشاسالون گورم نه وقت اتخاذ
اولناجادر .

ولادیقفار ده سرتیخ اوغلی سرتیخ

جواب

آی ملا نصرالدین کشی ! خیر خواه
دیرسن که بردی بیله سوزلر یازماسون ،
باکوده پرسیدسکی کوچده حاجی ملانی چوخده

وکیل لری اداره ایدیر .

اودرکه فرنگستان ملتار ایچینده اولان
شهرتی ایله فخر ایتمکده در .

بوسوزلری دیندن صوگرا گورجی رفیق گنه
من رأیمی صوروشدی ، دیدیم — هله سوزگی

قورتار ، من آخرده بردن جواب ویرهرم .
رفیق باشلادی : بروقت وارایدی که

گرمانیا ایمپراتورلاری نعوذ بالله اللھا ق ادعاسی
ایدیردیلر و اوپلارگ رفتاری ایچون هیچ

برقانون یوخ ایدی ، بونگده سببی اوایدی
که اوشاقلار اون سکنر یاشنه کمی کوچه لرده

آشیق اوینیور دیلار ، قرلارده هایله . اما
دیک ایندی گورکه ایشلر نجه او لوب : ایندی

گرمانیا پادشاهی شکاره گیدنده ده جماعت
وکیل لریندن اذن ایستیور . محض مکتبار و

گنه مکتبیلر گرمانیا ملتی بومرتیه یتورو بدر .
گنه بو سوزلری دیوب رفیق منر رأیمی

صوروشنده .

دیدیم — سوزگی قورتار — رأیمی آخرده دیله رم .

قوناقم باشلادی : ای ملا ، آند ویریم
سنی درویشن آقبالانگ جانه ، سنه من ایندی

برسوز دیله جکم ، سن منم بوسوزومی البته یتور
ایرانلیلر . دیدیم — باش اوسته .

رفیق باشلادی : ایرانلیلر ایندی

شادلیقلاریندن معلق آشیرلار ، اما بونی بیلار می
که اینکلیس مملکتنده مشروطیت فرمانی

میلادی تاریخی نگ ۱۲۱۵ ده اعلان اولونوب
و همین تاریخن ۱۶۸۹ مجی ایله تک اینکلیس

ملتی ایله انگلیس پادشاهلرینگ مایینده حریت
اوسته حدسز دعواهار عمله گلوب ، حدسز

قانلار توکولوب ، اوچ دفعه بویوک انقلاب
ظمه ورده گلوب و محض ۱۶۸۹ مجی ایله

انگلیس مشروطیتی برقرار او لوب . جماعتنگ
پادشاهه گوج گامه سنتک سببی محض او اولدی

که اوشاقلار کوچه لردن یغشوب و آشیقلارینی
ایرانه گوندروب دولو شدیلار مکتبیلر .

سوزینی تمام ایدوب قوناقم رأیمی صوروشدی .
من دوستم بیله جواب ویردیم ، و سکمان

ایدیرم که یاخشی جواب ویرمشم : دیدیم —
رفیق ، اولا : چوخ اوزون مشرف او لدگ ،

بزیم لاغلاغی ده چوخ دانیشاندی ، امادانیشاند
گنه باشا دوشمک او لورکه نه دیدی ، ولاکن

سن اوقدر هدرن پدرن نقل ایله دگ که
ایندی ده قولاقلارین تاق-قیلدیبور : نهیلهم ،

فرنگستان بله گلبدی ، مشروطیت بله کیندی .

کافر اولوباری .

بوندن صورا قیل توبه دخی مکتبه گیتمه
برجه اوسان اوغلوم ،

تاباخما معلم سوزینه تا عمل ایتمه
آخر اوتان اوغلوم !

چیخ داغه ، داشه یول کسوبن غارته باشلا
آخرده قاچاق اول !

سال بربش آتان بوینوگا ! بوعادته باشلا
حمل یراق اول

خلقه داداناق اول
هر ایشده سیاق اول

وار جانه زیانی
غیرتند اوزاق اول .

یاراما ز

برگور جمهیه جواب

گورجی محرر لریندن بورفیق دونن
گامشده بزه صحبته .

دانشیق ملتلرگ قباقه گامگنند دوشدی .
رفیق باشلادی که هر برملت ایچون نجات

یولی تاپماق بالاجا اوشاقلاری مکتبه گوندروب
تریه ویرمک ایله عمله گلور . اگر بیله

او لماسه ، هیچ برشی فایده باعیشلاماز :

نه حریت ، نه مشروطیت ، نه جمهوریت ،
نه زنبوریت ، نه چنچوریت غرض

رفیق بونلاردان بر نچه سنی ده سایدی ؛ و
بوسوزلری دینندصوگرا من رأیمی صوروشدی .

من جواب ویردیم که هله سوزگی دی
قورتار ، من آخرده بردن جواب ویرهرم .

قوناقم باشلادی : اوچ یوز ایل بوندان ایره ای
فرنگستانندده اوشاقلار اون سکنر یاشنه کمی

کوچه لرده آشیق اوینار دیلار ، قرلار قجمه
داش و بش داش اوینار دیلار ، حریت ،

جمهوریت دانشانگ قولاقلارینی کسیر دیلر ،
او وعده فرنگستان پادشاهی اون دوردمجی

«لیودوویق» همیشه دیردی : « حکومت عبار تدر
تک من وجودیدمن » و کیمک هنری وار ایدی

ایراد ایتسون . و بونگ سببی بودر که
اوشاقلار اون سکنر یاشنه چاتانا کمی کوچه لرده

آشیق اوینار دیلار ، اما ایله که جماعت علم
و معرفت واسطه سیله باشلادی گوزینی آچماگه ،

فرنگستان پادشاه لاری ده یاواش یاواش
تشریفلرینی آپار دیلار ، او درکه ایندی

فرنگستان حکومتني محض جماعتنگ اوز

ياغىش ياغاندۇزىرا سەمان ئامىندا كۈچەر .

شەھى قاسم عماد على، دىنائىك ايشلەپنى بىچ باش دوشىڭ ئولماز . ايدە تۇناف وار عايىب دى بوردا رورما جەنم ئول قامىڭ كېت كۈچىر

نردهان کولکه‌سین ، لاوش بروشته‌سین ،
خانون و پریستون سحر تیزدن آلان
رسوه‌سین ، تریاک فروش تاجرون صبح سفته‌سین ،
بر چلواری قازاندا یالینکه ماهوت طاوادا قوو-
روب باشیمه چکم و اوندان صورا یدی «یاملیخا»
او خویوم و بر یرده قولومه بر دانه «یاسلیخا»
باغلیوم ، او زیده بر دانه بر بیله طلس وجادو
ز عفران سوبی ایله آهو دری سینه یازوب ویره
جلد دور منه

ث	ت	ب	ا
19	18	د	ج
د-	ه-	ن	ь
Г	И	Д	А
		а	й

طلسمون شکلی

قبله گاهها من ، بونلاره اينانيم يايوي خ
و اوزيده دير که بو لقمانون رمح لطعم
نش نشير شاربدن طماطم طل طوطيا و خمارج
خمر حمار روسياه مشيد شيد فقلاء نساين
ينس انسانه من باب خلالج لج يكم و نهارخ
رخ طييم و لخالف لنك جحيم بر تشدد
شاطل قطارى دور که مرض دهلى لوقه علاج در
اماندور جناب ملا نصرالدين سن دنيا كورمش
کشى سن منه بر چاره که كوروم نه اود
تو كوم باشمه ياخام قورئورسون

ساختناد

- رینگارت کتابندن سیاحت -

(۱۹ مجی نومرہ دن صوٹرا)

کتابچه بریرنده جناب سیاح تفلیسدن نقل ایدیر.
دیبور که آوغوست آینک ۲۸ ده تفلیسه وارد
اولوب مکتبخانه لری گورمک ایسته دیم.

اول يولوم دوشدى اوچومجى ذكىر
غىمنازىيەسنه . حیاط باجا دولى ايدى آدم ايله :
كشى ، عورت ، اوشاق فارىشمىدىلار برى
برىئە . خىردار اولدوم كە يوگۇن غىمنازىيە
تازاره شاگىردىلر قبول اولونورلار . بومخالوق ئىچىنده هرملەتنىن وارايدى : روس ، گورجى ،
چوكىلەجە ارمى ، يەھودى . بىنچە عورتى دە
آغلىان گوردىم : معلوم اولدى كە بونلارڭ
اوشاقلارىنى قبول ايتىميوبلر ، چۈتكە دخى يىر
يۇخدر (روسييەدە يىلە ايشلىر چوخ اولار)
اوزومى بىر شخصە توتوب صوروشدىم :
أى قارداش ، يەمنىدى گوروم ، مەكري يۇشەردىم .

قالوب تمام اولسون ، تمام اولان گیمی
کونندر مجمم «السیزاده» مطبوعه سنه و برد
جناب خیر خواه یازو بدر که بو دعالر بهادر ،
لکن باشد دوشیمیور که بر ^{اصلی} وار بر بدلى ^{اصلی}
بو نینده عرض ایلیوم اصلی او در ^{که} من
بونلاری دوزه لدوب اوکا «بهر المنافع» کتابیندن
بر افسون او خوشم هچ ^{کس} با شارماز ،
اوسولی او خیوب تبریز ده . «غاط» مطبوعه سمنده
چاپ ایندیر مشم . قالدیکه بدلى او ده من دعالرم
چوق رواج تا پماغنه کوره جناب مستطاب حاجی
نور محمد علی آقا تبریز تاجری چاپ
ایندیر وب نجه ^{که} ایرانده قاعده در نچه جوره
کلستان وار ، نچه جوره خط بخط لیلی
مجnoon ، تعبیر خواب یا غبری کتابلار وار .
او زیمی بر خیر خواهه کوسترمکیم وار ، اوکا
بر منظر او خیوم که عالم قان آغلاسون .
ملا فریلداق

نضیحت حکما.

() یا جو جی دن ترجمہ

بو کتابچه ده ادبه داير يازيلان نصيحتلري
يا جوجى كتابلاريندن بو نيت ايلهه ترجمه
ایتمشیک که مكتب اوشاقلاري بوراده يازيلانلاره
درست عمل ايده‌لر و اونى بىلهلر که انسانه
اول لازيمدر ادب ، صوگىره درس .
(يعني بعضى رئيلره گوره درس اوقدرده
واجب دكىل)

ایوده

۱) همیشه آتا و آناشک اطاعتندہ اول :
اگر اونلار سنه دیسله لو گیت کوچه معلق
آش — سوز لریندن چیخما .

۲) نوکر قرباًش ایله یاخشی دولان،
اونلاری انجیتىمە و ایله کە اون اوچ اون
دورت ياشە چاتىڭ ، دىخى اونلارگ دالىنە
مېنەمە كە سنى داللارنىدە دولاندىرىسۇنلار .

(ما بعدی وار)

« موزالان »

لہلیک معاجمہ سعی

جناب مدیر محترم! منیم دوستوم حاجی صادق او غلینون صحبتی منی آخی دلی ایلدی. عیب ندارد و میخواهم که زاغرانیتسایه کیدوم در دیمه علاج ایدوم. بعضی محترم وجودلار منی قویمیورلار و جناب کارد الاطبانی کتوروبلر که منه دوا ویرسون. اوده بولاری مصلحت کو رو: حمام گلو هسین،

تمريه ايلمه سون ، منم آديم ايرانده و کنجه ده هر يرى گوتور و بدر ، طلسما ايله والله ايسته سه خير خواهيله حاجى ملاني تسمخير ايلرم ، هامويه معلوم در كه من نجه ملا فرييدا غم ، اگر او زيمده اولان ايشلري سویله سه چوق او زون چکر ، مختصر اوز احوالاتمى نقل ايليلوم : من تبريزده سکن ايل تمام (فرييدا قيه) مكتبنده علم تحصيل ايتمش ، اولندن صوگره مراغمده دورت ايل چهالت مكتبنده ملا شكوردن درس او خومشم ، اوندن صوگره کيدوب طهرانده (ويرانيه) دارالفنوننه عريضه وير-شم ديوبلر كرك خراييه مكتبى تمام ايده سکن ، عرض کيدوب رشته (خراييه) دارالفنونلى تمام ايدوه ڪلوب آلتى ايل طهرانده (ويرانيه) دارالفنونيني او خويوب تمام ايتمش ، اورادن قوتاران کمى من ايسته ديم طهرانده بر قول لوغه کيرم . اوراده بر قول لوغ وار (رشوت المعالك) ديوورلر ايستديم رشوت الممالکي چيخارتدير ووب يرينه کيرم ، رشوت الممالک مندن قور خوب ديدى : فيرييلداق الممالك لک قول لوغى بوشدر ، او بوندن اعلا قول لوغدر ، اونگ سوزينه قولاغ آسوب مذکور قول لوغه عريضه ويرديم عريضه مسى قبول ايلديلر ، آلتى ايل قول لوغ ايدوه دها ديمرم نهسيبه قاچوب ڪلوب روسيه ولايته دوشمشم . بو منم علمميم قالدى منده سليمان

پیغمبرت شابی وار، بو ساعنده اولاطون
ارسطو، جالینوس وارسطاطالیس منیله،
باشارا بیلمزبور، اکر ایستهسم عالمی ویران
ایدرم. و برده حاجی ملا منیله بریرده
او خیوردی جهات مکتبنده، جهات مکتبنگ
۳ نجی شعبه سندن ناتمام چیخدی و برده
مجموعه گده اعلان ایده سن که بوندن صورا
هر کس ملا فریلداق ایچون بر ایراد دوته
ملا فریلداق گ بویننه قویوب ثابت او اونماسه
اونگ قوم اقرباسنه و او زینه سر کرده نوش
طوطوش جنی او ز دسته سیله او کا مسلط
ایده جکم، قالدی منده او لان کتابلارگ
حاجی اولمیا او لگ آ تاسی او لا حاجی ملانگ
باباسی او لا، بلی منده او لان کتابلارگ بر کلمه سینی
او خویه بیلمز و بوندن ماسوا من او زینده
بر ملت پرست آ دمم، العمدلله ملتمنزده که
آ یلوو بوندن صوگره باشیلیا جاغم ملت ایچون
تا زه کتابلار دوز ملدوب چاپ ایتدیرمکه.
بو ساعت ایله ایله اینده در دوز ملدیرم آز

یدیپاسای وار . . . بو رحمتیلیک اوغلوده
بر بش جه مناط مندن آلوب کنار آرادی ،
چوق باخدي ، دوغرودانده دوداغنگ آلتنده
چوخ مریلدادی . . . آخرده باشنى قالقروب
مگا دیدیکه اگر من ایستدیکیم شیلری گلورسن
اون مناطده آلوب قرداشکی ياخشی ایلرم . . .
دیدیم مندن ذه ایستیورسن . . . دیدی یدی
تل ساپ هر بری بر رنگده ؛ یسدی عدد
ایگنه ، و بر عدد یالیلیق و برسو گورمه مش
کوپه . . .

ایندی آملا نصرالدین عمـو بوللرگ
هاموسنی تاپشام اما ساپک ایکی رئگنی تاپا
بیلمرم ، سن الله اماندی دارده قالمشم مکا
کومک ایله گور بر تل ساری بر تیله مائی
رنک ساپ تاپوب کوندرهوب منیم قرداشمک
دیر یلمه گنه باعث او لا بیلرمنی . . . اما
ساپ آلانده ده گوزله سنی آلداتماسونلر ،
بوراده ماڭا هر بر تیلینی بر عباسیه ویردیلر !
بری بر عباسیه هر یرده ویرلر ! ! !
(آلا قارغا)

پوچته قو طىرى سەر

با كودن كېچن هفتە ادارەمزە پوچە ايلە
اوچ منات چاتوب و برات كاغذلىك دالىنده
بىلە يازيلوب :

اولا خداوند تبارك و تعالى جنابىزى يېڭى و
كۈڭى بلاسندىن حفظ ايىدوب جمیع مشكل
ايىشلەرنى آسان ايلەسون ، ئائىيا اكر بوطرقىك
احوالاتىن خىردار اولماق ایستەسەنگىز شىرك
اولسون پروردكار عالمه صحيح و سالم وجودعا
لىلىرىزه دعاجى وارق ، وغير بىر آرزو مز
يۇ خدر ، مىرى سزىك هر ايىكى دىنداھ
خوشبخت اولماقىڭ ، بارى خدايا سب سازد
و وسىلە خيرانىگىزد كە ديدار شریف
شمارا . . .

بوراده يازى تمام اولور ، چونكە بالاجه
برات ورقە سندە دخى يېر قالمبوب ، آنجاق
كاغذىڭ گوشە سندە يازيلوب : ٦ آيىك مدتنە
بىزيم آديمزر مجموعە گوندرە سەنر .

امضا عوضنە بىلە جزماقار يازيلوب :

«اححج» . همن ېولى ادارەمزە گوندرىندىن
توقى ايدىرىيىك كە باكوده ئيقالاى كۈچسندە
كتابخانە صاحبى و مجموعەمىزىك و كىلى
جناب كاظم زادە يە پوچتا قبضنى نشان ويروب
معلوم ايتىون كە كىمك آدىنە و هانسى
كۈچىيە و كىمك ايوينە مجموعە گوندرە سەنر .

مدیر و باش محرر : جليل محمدقلی زادە .

«عاپرين و کلاب» آدىنە بر تمثيل تاپا بىلەمدىم .
صوڭرا اوز اوزىمەها قىكىلىشىم كە گورەسەن
«عاپرين و کلاب» نەدىمكىدر . آخرى عربى
بىلەرگ بىرسى منى باشه صالحى كە «عاپرين»
يعنى عربجه كېچنلر ، يولچىلر ، «کلاب»
يعنى «ايىلر» .

بوردا من بارماقى دىشىلەدىم : آكشى بو
تمثيلى بىر روس درسى او خوييان وقت او لمجى
ايل او خويوب از بىرلەمشىك .

ایندى من چوخ حىف سلىنرم كە عربجه
سوادىم يۇ خدر ، اكر او لىسىدى عمرىمە
برجه كەنە توركجه نە او خوردىم ، نە ياز از دىم ،
نە ترجمە ايدىرىدىم .

منم خىاليسمە بىرشى ده كلىر : روسجه
او خوييانلار معلومدر كە «قىريلوف» تمثيل لرىنى
سادە روس دىلەنە يازوب كە روس ملتى
ياخشى باشه دوشسون .

اكر «قىريلوف» بىلسىدى كە توركىل اوئىڭ
تمثيل لرىنى تورك دىلەنە ترجمە ايدىنە يۇ لىچى لىرە
«عاپرين» و ايتارە «کلاب» آدى قوياجاقلار ،
يقين كە قىريلوف ده تمثيل لرىنى فرنك يا لمسە
دىلەنە يازاردى .

حىف كە من ده او زگەلر كەنە عرب دىلەنی
درىن او خومامشام .

« هوپ هوپ »

باکولن

آملا نصرالدین عمـو ! اى كاشف مشكلات !
بر مشكل ايشە دوشىشم ، . . . بر دردىم وار
لاب مات معطل قالمشم . . . اليم هر يردن
اوزولوب منيم اليم سىنگ اتە گىڭ . يَا اليمى
كس يا اتە گىڭ . منمە دردىمە درمان ايلە ؛
منمە مشكمى حل ايلە ! دردىم بودور ؛
بر بالاجە عزيز قرداشىم اىكى آى او لار كە
اوزونىن گىتمە تاپوبىدور . . . اقل
لامذهبلىر ! . . . منى يولدان چخارتىدىلر
آپاردىم مردار اوروس حكيمىنە ! حكيم
بر كاغذ يازدى ويردى - كېتىدىم هفتە خانە دن
درمان آلدىم . . . درمانى اىچدى . . .
هر چند نفع ايلدىسىدە لەن بىر نىچە مۇمن ،
دىندا رئاصلىرىن بىر كەتىدىن عقلەم باشىمە
كىلدى ، گوردو مۇغۇرۇ داندە اوروس موروسدىن
فايدە يۇ خدور . . . گەنە جندار . . . گەنە
فالدار . . . كېتىدىم ملا دور قوزانىڭ ياننە
كە جندار لىقىدە فالدار لىقىدە دعالۇ يىسلقىدە كېشىنون

ھېچ مسلمان يوحىدى . نامعلوم شخص الينى
قبىلە طرفە او زادوب دىدى : «شىطان بازار
منوغو» . دىدىم - نجە شىطان بازار ،
جواب ويردى : «يعنى مسلمان عالمى» .
يوز قويىدىم شىطان بازاره سمت گىتىمە
و حقيقىنە چوخ مسلمان گوردىم ، بونى
بىلەم كە تقليسى ده يڭىمى مىنە تك اسلام
بالاسى وار .

بر مسلمانلىن صوروشىم : آى مشەهدى ،
بر منه دى گوروم ، بوراده مسلمانلارگ
غىمناز يەسى هارادادر ؟ مشەهدى منه يىلە جواب
ويردى : گىت ، گىت ، من سن دىنن
آداملا دان دگام .

بر آزىزە قىباقة حرڪت ايىدوب بىر چايچى
دكانە راست گىلىدىم . بىر نىچە مسلمان بىر ملانى
احاطا ايىدوب بوندن مسئله صوروشوردىلار .
بۇنلارگ بىرسى ملا دان بونى صوروشوردى :
«جىناب آخوند ! سن الله بىزە بىيان ايلە گورەك ،
جاپقا ، وجابلاسا شەھەرلىرى كە هەر كتابلار دە
مشەوردر ، هارادەدر ، غايىبە درمى
ياطا هەر دەدر ؟

برى ملا دان بونى صوروشى : جىناب ملا ،
بر بىزى باشه صال ، دجالڭ ايشىگى نەرلەتكەدر ،
نەصور تىنەدر !

بر آيرىسى بونى صوروشى : فوقدە
اولان يىدى گوڭلر و تەختە اولان يىدى يېرىلر :
ملکوت ، جبروت ، لاهوت ، ناسوت نە يېڭ
اوستىنە دوروبىرلار ، يېڭى اوزىنە درلىمى
ياصوچىڭ اوستىنە ؟

جىناب «رينغارت» دىيور كە بوايشارى بىلە
گورن كەنە فايتون چاڭرۇب مىندىم و دوز
سوردىم واقرالە .

بوراده تقليس سفرى تمام اولور .

م . ن

عاپرين و کلاب

بر لېچ گون بونىن اول تورك غازىتلىرىنگ
بىرىنە او خودىم كە روس ادبيي مشەور
«قىريلوف» «عاپرين و کلاب» آدىنە بر تمثيل
يازوب .

چونكە من روسجه آز چوخ او خوموشام
و معلوم دى كە «قىريلوف» تمثيل لرىنى مېتىدى
مېتىلىرىدە او خودىرلار ، چوخ تعجب ايلەدىم كە
بو تمثىلىن من خېرىم يۇ خدر .

آچدىم «قىريلوف» مجموعەسى و ورقلەوب

Худ. ЭЛЕКТРОПЕЧАТЬ Б. БЫВОЙ. Тифлис.

يوخارى بازار

نحوه جه کوف

آشاد بازار

Рис. О. ШЛЯНГ